

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

ନେମ୍ବର 7, 2017

ზოია ვაშაკიძე

სრული გაბაზნები

მთები მიხმობენ – აქ მოდი.
ზღვა მიხმობს – ჩემთან დარჩიო.
ჟველგან კარგია, არ ვიცი,
რომელი გამოვარჩიო.
ყოველ ნაბიჯზე, მამულო,
გაქვს სილამაზე ზღაპრული.
ვიცი, გსურს, შენი სიტურფით
დამატებო მთელი ზაფხული.
პოდა, მეც მზად ვარ... ვიჩქარი...
ოცნებას ფრთები გაშლია...
მსურს, გავძლიერდე, გავკაშდე –
ზღვაზეც წავალ და მთაშიაც.

დაგ-დუბ... დაგ-დუბ... დაგდუბით
მიქრის მატარებელი...
სარკმელს მოვარე აწყდება,
სავსე მოვარე – ბებერი.
ვზიგარ სერიოზულად –
მე ხომ უკვე დიდი ვარ,
მე და მოვარე სოფელში
ჩემს ბებოსთან მივდივართ.
ჩქარა, მატარებელო,
დაგ-დუბ... დაგ-დუბ... დაგდუბით...
– აჲა, უკვე გამოჩნდა
ბებოს სოფლის სადგური.

მხატვარი
გარიამ სუპატაშვილი

სულხანი

გარედან დაიძახეს:

— ჰაი, მიხო!

მჭედელმა ურო გრდემლზე დადო და ღია კარში გაიხედა. გარეთ ორნი იდგნენ: ჭალარა კაცი ერეკლე და იმისი შვილიშვილი, პატარა ბიჭი სულხანი.

ერეკლე ნიჩაბივით ფართოპირიან თოხის ტარს დაყრდნობოდა და სამჭედლოსკენ იყურებოდა. ბიჭს შარვლის ჯიბეებში ხელები ჩაეყო, ყვინჩილასავით ფეხები განზე გაეჯგიმა და მჭედელს წარბქვეშიდან გამოსცეკროდა.

— რა შორიდან იძახით, კაცო, — შეიპატიუა სამჭედლოში მიხომ პაპა-შვილიშვილი.

ერეკლემ უარის ნიშნად თავი გაიქნია და თქვა:

— გვეჩერება!

— მაშინ მითხარით, რა გინდათ, არც მე ვარ უსაქმო, მეც მეჩერება! — გაეპასუხა მჭედელი.

ერეკლემ ყმანვილს მხარზე ხელი გადახვია.

— სიმინდის ნათესს სარეველა მოედო, მარტო მე ვერ მოვრევივარ ჩემი თოხით და სულხანიც მიმყავს, ცოტას მომეშველება თოხნაში. ჩემ გვერდით რომ იქნება, გავხალისდები, არ დავიღლები...

ბიჭის შემყურე მჭედელმა გაიფიქრა — ეს რისი გამთოხნიაო და გულიანად გაეცინა:

— რას ამბობ, კაცო! რა დროს მაგის თოხია, პატარა ბიჭია, ახლა შინ უნდა იჯდეს და გოგლიმოგლიან პურს მიირთმევდეს.

ყმანვილს მჭედლის სიტყვები არ მოეწონა, მშვიდი სახე უცებ წამოენთო და მიხოს ხმამაღლა გაეპასუხა:

— ვინ არის პატარა, მე? პატარა ჩემი და თაკოა, იმას უყვარს გოგლიმოგლიანი პურის ჭამა, მე დიდი ბიჭი ვარ!

ყმანვილის ბრაზნარევმა ნათქვამმა მიხოს სიცილი შეაწყვეტინა და უხერხულობა რომ დაემალა, ჰკითხა:

— ვაუკაც, რამდენი წლისა ხარ?

— მემრის სკოლაში ივლის! — ბიჭის მაგიერ ერეკლემ უპასუხა, — გუშინ ბებიას ეუბნება, პაპა მუშაობით დაიღალა. ხვალ სიმინდის სათოხნად მეც გავყვები, მივეხმარებიო. რო ატყდა კოკისყურივით, ვეღარ გადავათქმევინეთ. რა მექნა, კაცო, ჩათრევას ჩაყოლა ვარჩიე. — კარგი, ხვალ წაგიყვან-მეთქი და აი, დღეს წამოვედით, ოლონდ სულხანს თოხი არა აქვს. იქნებ, გამოჭედილ-გამზადებული გქონდეს, გაგვმართე!

მიხომ ერეკლეს მოუსმინა, მერე პირუჩუმრად სამჭედლოში შებრუნდა, იქიდან მალევე გამოვიდა. ბოსტანში მწვანილის გამოსათოხნად რომ გამოდგებოდა, ისეთი ვიწროპირიანი, პატარა თოხები გამოიტანა, ძირს დაყარა და პაპა-შვილიშვილს უხმო:

— მოდით, აირჩით!

ვიდრე ერეკლე პაპა თოხებთან მივიდოდა, სულხანმა მიირბინა, ერთი თხილისხისტარიანი თოხი აიღო, მცოდნე კაცივით პირი მოუსინჯა, სარეველა ბალახს ძირიანად მოთხრის თუ არაო. მოეწონა და მხარზე გაიდო.

— კარგია? — ჰკითხა პაპამ.

— კარგია! — თქვა ბიჭმა და კმაყოფილმა გაიღიმა.

ერეკლემ ჯიბიდან ფული ამოილო, მჭედელს გაუწოდა.

— აიღე, რაც ღირს!

მიხოს ფულისთვის არც დაუხედავს,
თოხები წამოკრიფა და იღლიაში ამოიჩა-
რა.

— აიღე ფული! — გაუმეორა ერეკლემ.

მჭედელმა მხარზე თოხგადადებულ
ყმანვილს შეხედა, გაუცინა და თქვა:

— ეგ თოხი ბიჭისთვის მიჩუქნია!

— რას ამბობ, კაცო! — გაუკვირდა ერე-
კლეს. — ნემსი ხომ არ არის, რომ გააჩუ-
ქო. თოხია — გიშრომია, გამოგიჭედია...

— შენი შვილიშვილი რომ დავაუკაც-
დება და ჩემთან დიდი თოხის საყიდლად
მოვა, პატარა თოხის ლირებულებასაც
მაშინ გადავახდევინებ! — თქვა მიხომ და
თოხები სამჭედლოში შეიტანა, გარეთ
აღარც გამოუხედავს.

— კარგი კაცია! — ჩაილაპარაკა ერე-

კლემ. თვითონაც სულხანივით თოხი
მხარზე გაიდო და ბიჭს ანიშნა, წავიდე-
თო.

მალე პაპა-შვილიშვილი სარეველამო-
დებულ სიმინდის ნაკვეთში ჩადგნენ და
მიწას თოხები დასცხეს.

უცებ პაპამ ბებრული, მაგრამ სასია-
მოვნო ხმით სიმღერა წამოიწყო:

ვთოხხოთ და ვთოხხოთ სიმინდი,

მალე ყანის მკაც მოვაოო...

მოხუცის ხმას ყმანვილის ზარივით
წკრიალა ხმაც შეუერთდა. სიმღერამ სამ-
ჭედლომდე მიაღწია. მიხომ ერთხანს უს-
მინა, მერე გავარვარებულ რკინას მძლავ-
რად დასცხო, პაერში ცეცხლოვანი ნა-
პერწკლები გაიფანტა.

გრდემლზე ახალი, პატარა თოხი იჭე-
დებოდა.

მხატვარი
გიორგი ჩაჩანიძე

იპოვე ეს ხაგნები ნახაუზზე.

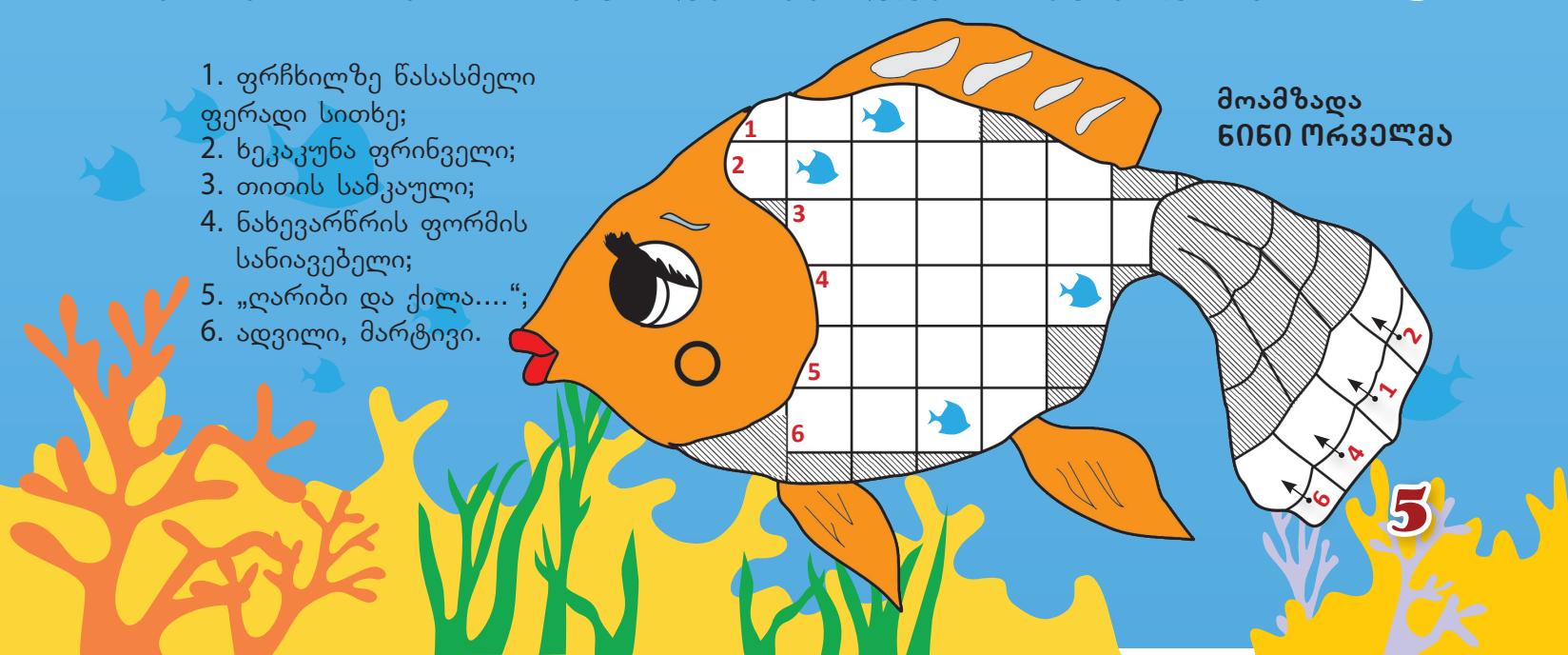
მხატვარი ნატალია კუცია

ამოხსენი თევზვორდი და ოქროს თევზის კუდზე ამოიკითხე თევზის ერთ-ერთი ხახეობის ხახელზოდება. ყვრადლება მიაქციე აღნიშვნას – .

1. ფრჩხილზე წასასმელი ფერადი სითხე;
2. ხეკაკუნა ფრინველი;
3. თითის სამკაული;
4. ნახევარწრის ფორმის სანიავებელი;
5. „ღარიბი და ქილა....“;
6. ადვილი, მარტივი.

მოამზადა
ციცი ორველია

ვიჩი ღა ვაცი

კახეთში წასვლა გადავწყვიტე. გადავიკიდე მხარზე ზუგრჩანთა და მატარებლის სა-დგურისკენ გავწიე. ბებერმა და მტვრიანმა ელმავალმა ერთი დაიქომინა, ძრავიდან პაერი გამოუშვა, მერე საყვირიც მიაყოლა და დაიძრა – ნელი სვლით გაუყვა სარკესავით ალაპლაპებულ რელსებს. უკან დარჩა დედა-ქალაქის ხმაურიანი ქუჩები. ვარკეთილს გა-ვცდით და აი, ლილოს დასახლებასთან ელ-მავალმა სიჩქარეს მოუმატა, სართიჭალის ალმართს მიადგა, თან საყვირს იძლეოდა, გზა დამითმეთო. გასაკვირია, ან ვინ უნდა გადადგომოდა წინ, კაციშვილის ჭაჭანება არ იყო. ამ ნახევრად უდაბნოში ჯორისკუ-დას ბუჩქების მეტი არაფერი ხარობს. მარ-თალია, მარადმწვანეა, მაგრამ ისეთი შეუხე-დავია, ძველ, გადაქექილ ცოცხს მაგონებს.

იარა, იარა ბებერმა ელმავალმა და შუა-გულ კახეთში პატარა ქალაქ გურჯაანს მია-დგა. ძველ ხალხურ სიმღერაში სწორედ ასე მღერიან: „გურჯაანო, შენ კახეთის გული ხარ“... სიმღერაც რომ არ იყოს, გეოგრა-ფიულ რუკაზე რომ დახედავ კახეთის მხა-რეს, თვალით შეატყობ – ის ამ რეგიონის ცენტრია.

ბაქანზე ჩამოვდგი თუ არა ფეხი, ჩემ ძველ მეგობართან გავემართე. მას ერთი პაპა შე-მორჩა, მსოფლიოში, ალბათ, ყველაზე ხნიე-რი და ყველაზე გამრჯე. მარანში ღვინოს არავის აკარებს: თვითონ უნდა ჩამოასხას, დღესასწაული იქნება თუ სხვა რამ, თა-ვის გემოზე უნდა გადაავსოს ნაკლული ქვევრები. ახლა რა კარგი ზღაპრების მო-ყოლა იცის?! აბა, თქვენ საიდან გეცოდინე-ბათ. ჯერ შოთებს დატეხავდა, შიგ გემრიელ ყველს ჩაგვიდებდა და ყველას ჩამოგვირი-გებდა. მერე ბადაგით დამტებარ ღვინოს ჩა-მოატარებდა თიხის თასით და ზედ მხიარულ ზღაპარსაც მოაყოლებდა... „იყო და არა იყო რა, იყო ერთი კაცი, რომელსაც ჰყავდა ერთი ვირი. ერთ დღეს მივიდა კაცი ვირთან და

ეუბნება, რაღაც მინდა გითხრა და ხომ არ გეწყინება?

– რატომ უნდა მეწყინოს, ამდენი ხანია, ერთგულად გემსახურები. არა მგონია, რამე საყვედური დამემსახურებინოს.

– გეთანხმები, – უთხრა კაცმა, – მაგრამ ხომ ხედავ, დაბერდი, მუხლებში ძალა აღარ გაქვს. შენი შენახვა აღარ მიღირს, წადი შენს გზაზე, სადაც გინდა და საკუთარ თავს თვი-თონ მიხედე.

ეწყინა ვირს, მაგრამ სხვა რა გზა ჰქონ-და, ადგა და წავიდა ტყეში. იარა, იარა და ერთ მაღალ მუხის ხეს მიადგა. ახედა ხეს და ხედავს, ფუღუროა. ამ ფუღუროში ერთი ბუ ზის და თვლემს. ვირმა ჩახლეჩილი ხმით ერთი დაიყროყინა. ბუ დაფრთხა და გამოეღ-ვიძა.

– რა გაყვირებს, შე მართლა ვირო?!

– როგორ თუ რა მაყვირებს, ჩემმა პა-ტრონმა სახლიდან გამომაგდო. დავდივარ ტყეში და არ ვიცი, ვის შევაფარო თავი, – მიუგო ვირმა.

– ჰმ! არ გყოლია კარგი პატრონი. მე კი გაგიმასპინძლდები ტყის ნობათით, მაგრამ იცოდე, ამ ადგილს ნადირ-ფრინველი და მტაცებლები ხშირად სტუმრობენ, ფრთხი-ლად იყავი, ემანდ, რაიმე მარცხი არ შეგემ-თხვეს.

– მადლობელი ვარ მასპინძლობისთვის, შენს რჩევასაც უყურადლებოდ არ დავ-ტოვებ, – ვირმა მადლობის ნიშნად ყურე-ბი ააპარტყუნა და წინა კბილებით ბალახს დაუწყო წინკნა.

ამასობაში დაღამდა. ცაზე ვარსკვლავები აციმციმდნენ, თითქოს ობლად დარჩენილე-ბი მამა მთვარეს ეპატიუებიანო თავისთან. აი, გამოჩენდა ცის კამარაზე ვერცხლისფერი ბურთვით ლამაზი მთვარე. ბუ სადღაც გა-ფრინდა თავის საქმეებზე, დარჩა ვირი მარ-ტო. უცბად ხედავს, ტყის სიღრმიდან რაღაც ცხოველისმაგვარი ლანდი მოემართება მის-

კენ, თან სიბნელეში მისი ორი თვალი ანა-
თებს. ვირმა იფიქრა, ახლა კი დავიღუპეო და
ბუს გაფრთხილება გაახსენდა. არ გასულა
წუთი და თავზე მშიერი მგელი დაადგა.

— ეს რა საჩუქარი გამომიგზავნა განგებამ.
ჯანდაბას ჩემი თავი, ხომ არ მეჩვენება? ეს
შენ ხარ, ვირუკელა, თუ თვალი მატყუებს?

— მე გახლავართ, პატივცემულო, — მიუგო
შეშინებულმა ვირმა.

— კაცო, მოდი და ნუ გაგიკვირდება, მე მგე-
ლი ვარ და ჩემი ადგილი ტყეშია, შენი ვერა
გამიგიარა, ადამიანის ერთგულო მეგობარო,
შუალამისას ამ უღრან ტყეში რა დაგრჩენია.

ვირმა დაწვრილებით უამბო მგელს მთელი
თავისი თავგადასავალი, იფიქრა, შევეცო-
დები და აღარ შემჭამსო. თქვენ ნარმოიდგი-
ნეთ, მგელმა ვირი მართლა არ შეჭამა. შეე-
ცოდა თუ რა მოხდა, არ ვიცი, მაგრამ ვირის
შეჭმაზე უარი თქვა.

— შე უბედურო, — უთხრა მგელმა, — მართ-
ლა დაბერებულხარ და გამოყეყეჩებულხარ.
თითსაც არ დაგაკარებ, თუ ერთ პირობას
შემისრულებ.

— მიბრძანე, პატივცემულო, თუ შემიძლია,
არ დაგზარდები და მოგემსახურები, — გაუ-
ხარდა ვირს.

— შენს ყოფილ პატრონთან უნდა მიმიყვა-
ნო. მოტყუებით კარი გააღებინე, მე იქვე ვი-
ქნები ჩასაფრებული. მერე მე ვიცი და ჩემმა

მგლობამ, შენს პატრონს სულ თავბედი უნდა
ვაწყევლინო.

რა ექნა ვირს, დასთანხმდა, თან გულში
ფიქრობდა, ეს რა შარში გავეხვიეო. სხვა რა
გზა ჰქონდა, გაუყვა ტყიდან სოფლისკენ მი-
მავალ გზას. წინ ვირი მიდის, უკან კი მშიერი
მგელი მიჰყვება. მიადგნენ ვირის პატრონის
სახლს.

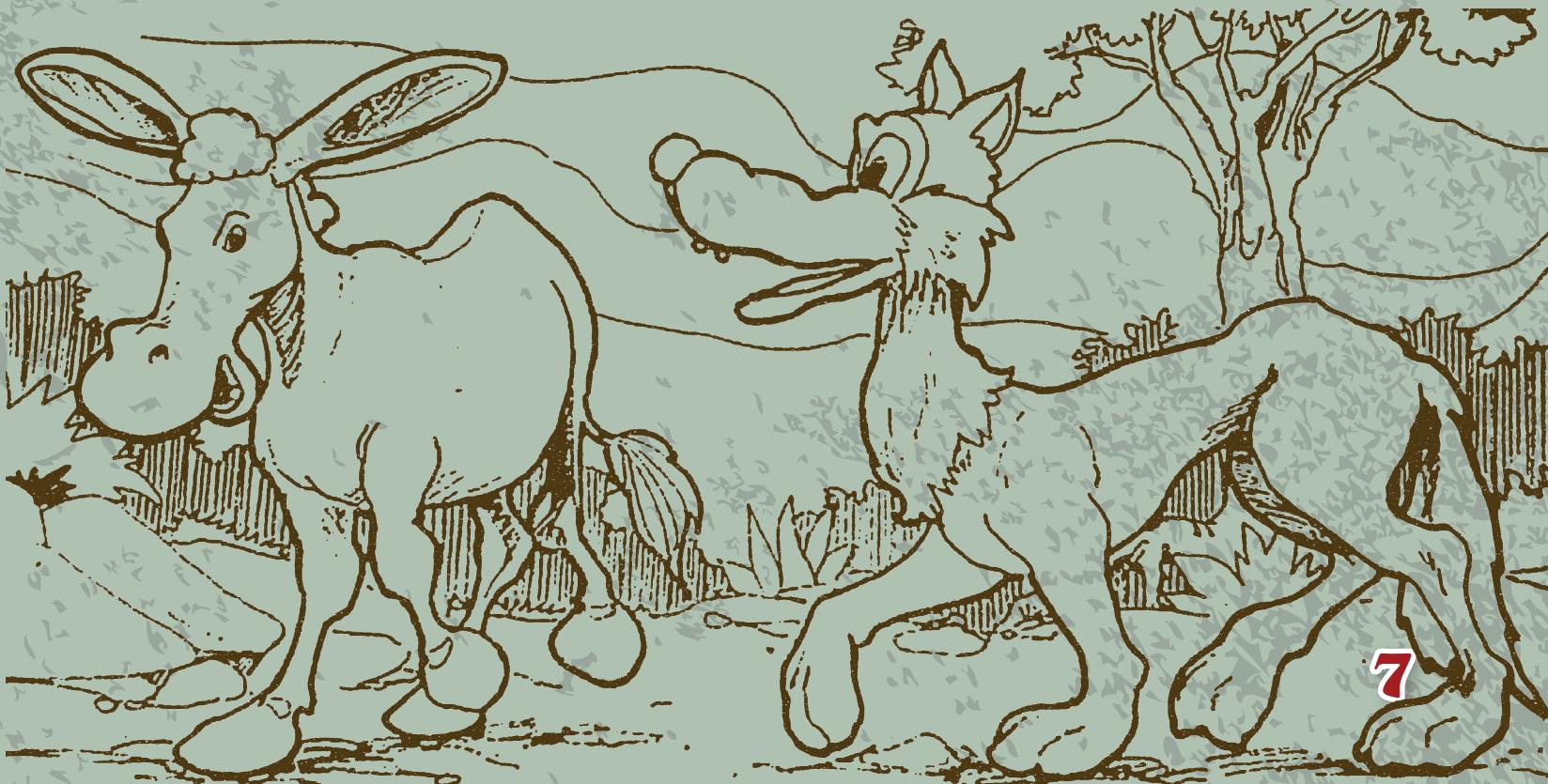
მგელმა უთხრა, დაუძახე შენს პატრონს,
უთხარი ჭიმკარი გაგიღოსო.

— ჩემი პატრონი ჭკვიანია, ასე ადვილად არ
მოტყუებდება, — მიუგო ვირმა.

— აბა, რას მთავაზობ, შენი სულის ცხონე-
ბამ? — შეულრინა მგელმა.

— რას და, გზაზე რომ მოვდიოდით, ერთი
ძველი კასრი შევნიშნე. მოვაგოროთ ეს კას-
რი ჭიმკართან, შენ შიგ ჩახტი, მე კი თავს
კარგად მოვუხუფავ, რომ ჩემმა პატრონ-
მა ვერ დაგინახოს. მივაგორებ ჭიმკართან. კა-
სრს რომ დაინახავს, გაუხარდება, კარებს
გააღებს, მერე შენ იცი და შენმა მგლობამ.

მოტყუებდა მგელი. დაუჯერა ვირს და ცა-
რიელ კასრში ჩახტა. ვირმა კასრს თავი მა-
გრად მოუხუფა, თავდალმართზე გააგორა
და ხევში გადაუძახა. მეორე დილას მთელმა
სოფელმა გაიგო ბებერი ვირის ერთგულები-
სა და მოხერხებულობის ამბავი. ვირის ყო-
ფილმა პატრონმა ყველაზე მეტად გაიხარა.
მან ვირი სახლში დააბრუნა და სიცოცხლის
ბოლომდე გვერდიდან არ მოუშორებია.

ზრაპარი ტეუილების მოვარულებზე

არც რა იყო არაფრისა, არც რა ჰქონდათ არაფრისი, ამბავ იყო, ზღაპრად თქმული, ამ ცისა და ამ ბარისი. მელიაზე გიამბობთ, მოსაყოლად მართლაც დირს, დაოვს გოდრებით დაედგას, რაც საქმე დღეს მელას სჭირს:

აქაოდა, კუდი მაქსო?!
ტყეს ტრაბახით იკლებდა,
და იმ კუდის გმირულ ამბის
ჩამოკენჭვას იწყებდა...

როცა კვეხნას მორჩებოდა, –
მხოლოდ სიტყვით, განა მართლა, –
ყველას სტუმრად იწვევდა.

სთავაზობდა მენიუს:
(ოუმც წაკითხულს სჯობს ნანახი),
ტყის ქათამი – საწებელით,
ბატი – ცივად,
იხვი – მაწვნით,
ხბოს არტალა – არჯაკელით,
ქამასოკო – უგრეხელით,
ცხელკეცური – იმერული,
ბოსტნეული,
ფხალეული...

*

ამდენ სურსაო-სანოვაგეს
ხომ სჭირდება დესერტი?

ჰოდა, სადაც ას ტყუილს ამბობს,
იყოს ერთი ტყუილით მეტი!
აი, სწორედ ამ ტყუილისთვის
მოხდა იგი, რაც მოხდა;
მელაკუდამ ხელი მიჰყო
დათვის სკიდან დამდამობით
გოლეულის ამოცლას.

არ ვიცი, ვინ დაპატიჟა,
არც ის – საიდან გამოჩნდა,
მელას იმ ვითომ სუფრაზე
სტუმრად დათვუკაც აღმოჩნდა!
რა თვალი მოჰკრა თაფლ-ფიჭას,
ჯერ კარგად აწონ-დაწონა
(დათვი დინჯია – ხომ იციო,
ძნელად რომ ბრაზობს – ისიც).
მერე?..
მერე, იცოცხლე, განრისხდა;
ხელი დავლო მელას:
– შენნაირ ქურდს და ავმუცელს
ეს დღე მოელისო, ყველას!

მინაწერი:

- რა უქნა?
- ვაი მტერს და აგს,
მელა ჩააგდო დდეში,
ის კუდი, ასე ნაქები,
დააჭერინა ხელში!

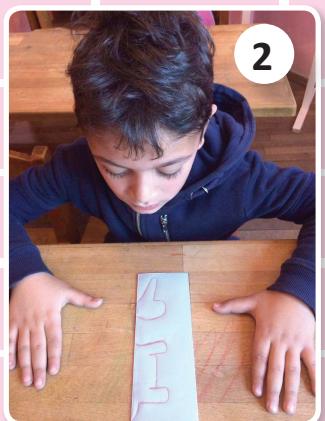
მხატვარი
ნატალია კუცია

გააკარგ უკნი ხელი

1

2

3

4

5

კონსტანტინე
ლომთაძე. 8 წლის

ბაყაყური

წყალი გაობა მდინარეში,
ახლა ნახეთ ჭყაპაჭყუპი,
ცურაობენ ნიკა, გიგა –
სოფლის თვალი: ძმები ტყუპი.

ბაყაყური გაცურეს და
იცინიან ბაყაყები,
ჩვენ გვბაძავენ ცურვაში და...
ხან გამოსდიოთ მალაყები.

ჩვენ ყიყინიც კარგი ვიციოთ
შეწყობილი რომ გვაქვს ხმები,
ცურვაში კი ჩვენ რომ გვბაძავთ,
მით ვამაყობთ – ბაყაყები.

და... ბაყაყებს უთხრეს ძმებმა:
ჩვენ არ გვინდა ეგ ყიყინი,
ყიყინი თუ მოგვინდება,
ბატებსა და იხვს ვიყიდიოთ.

მაგრამ... ოქვენზე რა ვთქვათ კარგი? –
ბაყაყებმა გვიგდეთ ყური,
არ გიწუნებთ წყალში ცურვას
და... ჩვენც მოგვწონს ბაყაყური.

ქოლგები

სულ ბუერას ფოთლებია
მინდორს გარს რომ მოვლებია!
ეს რა კარგი ქოლგებია, –
ნანას ქოლგად მორგებია.

ვაძრი, მექაჩა და კოტე

ჩემო პატარავ, ხომ უთქვამთ შენთვის, რა ლამაზია კახეთი? მისი ყველაზე დიდი სოფელი ყვარელი. როგორი ჩუმი და წყნარია მდინარე დურუჯი, მაგრამ, თუ გახელდა, გაბრაზდა, ისეთი ღრიალით წამოვა, გადმოფარავს მთელ ქვიან რიყეს.

ამ სოფელში ბევრი დიდებული ადამიანი დაიბადა: ილია ჭავჭავაძე, კოტე მარჯანიშვილი... გაგიგონია კოტე მარჯანიშვილი? ალბათ, გაგიგონია. მარჯანიშვილის ქუჩაზე რომ თეატრია, ის მისი სახელობისაა. დიდი რეჟისორი ბრძანდებოდა კოტე მარჯანიშვილი, სიბრძნითა და პატიოსნებით აღვსილი.

ყვარელში ლამაზი დიდი სახლი ედგა კოტე მარჯანიშვილის მშობლებს: ალექსანდრე მარჯანიშვილსა და ელისაბედ ჭავჭავაძე-მარჯანიშვილისას, ეზოც უმშვენიერესი იყო.

ერთ მშვენიერ დღეს ალექსანდრე, ჩვეულებისამებრ, თავისი სახლის მეორე სართულის აივანზე სავარძელში ჩაბრძანდა და არემარეს გადახედა. ამ დროს კიბეზე ახალგაზრდა კაცმა ამოირბინა და ილიას უურნა-

ლი „ივერია“ მიართვა. ალექსანდრემ უნებურად უურნალი შუაში გადაშალა. სახეზე სიამოვნება გამოეხატა, უურნალის დიდ გვერდზე, მარცხნივ, კუთხეში, საქართველოს ბულბულის, აკაკი წერეთლის სურათი იყო დაბეჭდილი, ცოტა მოშორებით ეწერა: „ვაშლი და შაქარა“. ოჯახის უფროსმა გაზეთი გულთან მიიხუტა და დაიძახა: – კოტე, აბა, ერთი აივანზე ამობრძანდი!

ბიჭუნა კიბეზე სწრაფად ამოვიდა და მამას მიეახლა.

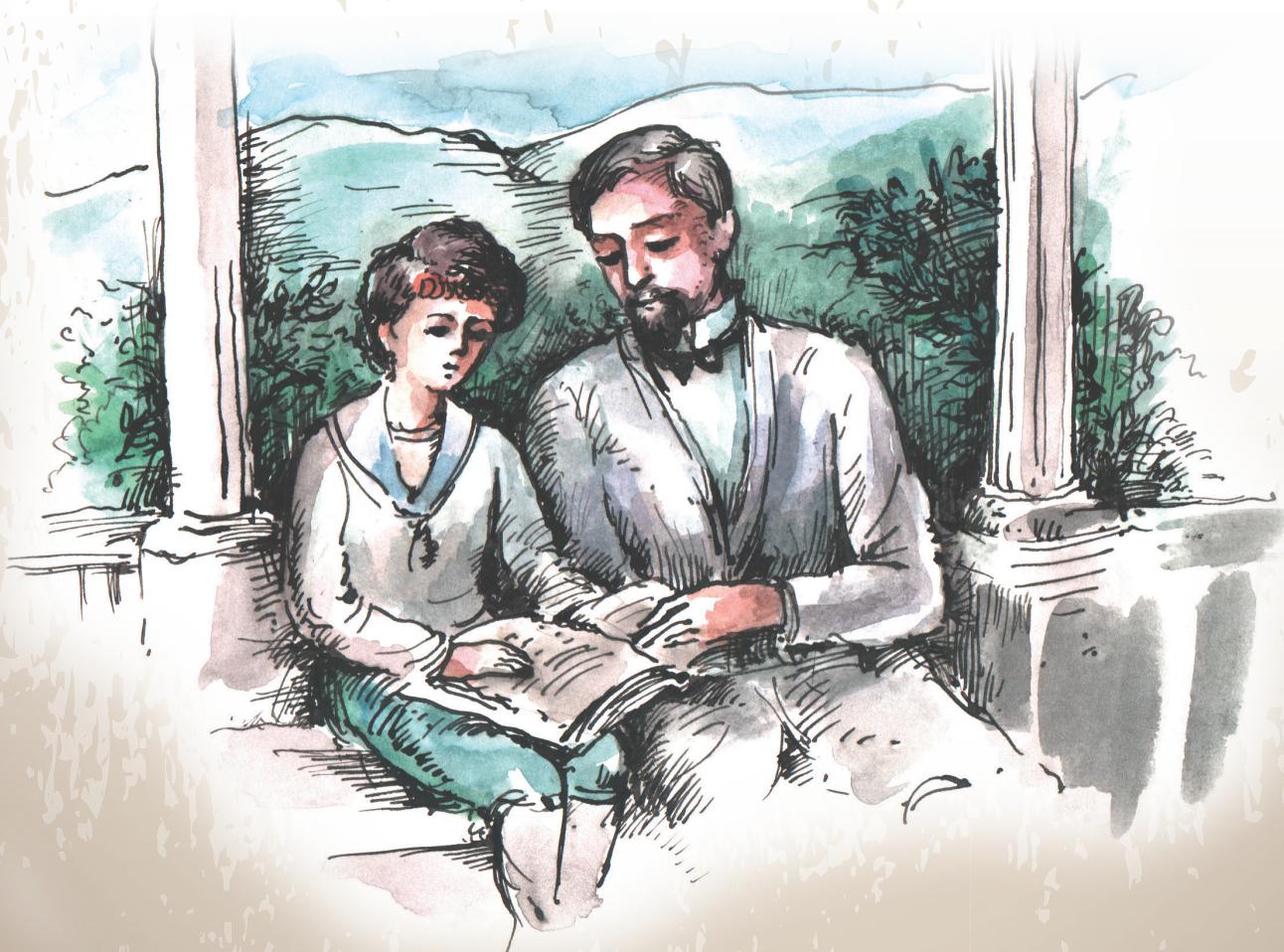
– აბა, მოდი, მუხლზე ჩამომაჯექ, რა უნდა წაგიკითხო.

ცნობისმოყვარე პატარა კოტემ ყურები ცქვიტა, მამის გაშლილ უურნალში ჩაიჭყიტა.

– გახსოვს, ვინ ბრძანდება ეს?

– აკაკი წერეთელი! – ცოცხლად უპასუხა კოტემ. – საქართველოს ბულბული.

ბატონი ალექსანდრე შვილს შუბლზე ეამბორა. ცოტა ხანში თავის სამუშაო ოთახში შებრძანდა, სანერ მაგიდას მიუჯდა და აკაკი წერეთელს წერილი მისწერა. წერილში სთხოვდა: „საყვარელო და დიდად საპატივცემუ-

ლო ბატონი აკაკი, უმორჩილესად გთხოვთ მთელი ჩემი ოჯახი, ყვარელში სტუმრად გვეწვიოთ. თქვენზე საპატივცემლო სტუმარი არავინ იქნება. როცა წამოპრძანებას დაპირებთ, მიდეპეშეთ, ეტლს გაახლებთ. პატივისმცემელი ალექსანდრე მარჯანიშვილი.“ მეორე დღეს, საღამოს, დეპეშა უკვე მოვიდა – სამ დღეში მგოსანი მარჯანიშვილების სტუმარი იქნებოდა.

შემოდგომის ნათელი, ლამაზი დილა გათენდა. ჰაერში თათარას, მაჭრის სურნელი ტრიალებდა. მარჯანიშვილების ეზოში განსაკუთრებული ფუსფუსი შეიმჩნეოდა. დადგა ბედნიერი წუთიც. ცხენების ფლოქვების თქარათქურის ხმა გაისმა, გამოჩნდა ეტლი. მგზავრს ნათელივით ედგა თეთრი თმის გვირვინი, ქათქათა წვერი უმშვენებდა გონიერ სახეს.

მარჯანიშვილებს ჭიშკარი ფართოდ გაელოთ. უამრავი ხალხი ირეოდა ქუჩაში, ჭიშკართან, ეზოში, კიბეზეც კი. სახლის პატრონი და დიასახლისი ეტლს შეეგებნენ. ბატონმა ალექსანდრემ მგოსანს ხელი გაუწოდა და ეტლიდან ჩამოსვლაში დაეხმარა: – მობრძანდით, თქვენი ჭირიმე, მობრძანდით. ხალხმა კახური მრავალუამიერი შემოსძახა. აკაკი დადგა, ჯიბიდან ცხვირსახოცი ამოილო ცრემლის მოსანმენდად. თონესთან გრძელ მაგიდაზე ქადა-ნაზუქი, წვერაპრეხილი შოთები ელაგა. იქვე სპილენძის ქვაბში თათარა თუხთუხებდა, ახალამოვლებულ ჩურჩელებს თათარა წვეთავდა. ირგვლივ მაჭრის სურნელი ტრიალებდა. მარნის კარი ფართოდ გაედოთ, ქვევრები დევებივით იცქირებოდნენ. შიგ ღვინო ლივლივებდა. კედლის თაროზე თიხის ჯამ-ჭურჭელი ეწყო: დოქები, სურები. მგოსანმა ხელები გაშალა და თქვა: „აქ წამდვილი საქართველოა!“

მასპინძელი სტუმარს გაუძლვა. კიბეზე აბრძანდნენ, აივანზე ქათქათა სუფრაგა-

დაფარებულ მაგიდას მიუხახლოვდნენ. ალექსანდრემ სტუმარი ხელ-პირის დასაბანად გაიყვანა. მალე დაბრუნდნენ. აკაკი სუფრის თავში მაღალ სავარძელში დააბრძანეს, მეორე თავში მასპინძელი იდგა. კოტე იქვე დაცუნცულებდა. აკაკის ბავშვი არ გამოჰქმდა. თავისთან მოიხმო, ჯიბიდან ვაშლი ამოილო

და უთხრა: – აი, შაქარამ გამოგიგზავნა. კოტემ მადლობა გადაუხადა, მამისკენ გაიხედა, გაუდიმა და გაიქცა.

ყრმის ოცნებას ვინ გაიგებს. კოტემ ვაშლიხელის-გულებში მოიქცია და ჩასჩურჩულა: „შენ, მე დანას არ მოგაკარებ. შაქარა რომ მოვა, გაიხარებს, ქარის ჩამოვარდნილ ვაშლს სალ-სალამათს დავახვედრებ.“

სიჩუმე ჩამოვარდა. თამადობა მასპინძელმა იკისრა. მთვარის ამოსვლამდე გრძელდებოდა ლხინი. უეცრად კოტემ ძიძასთან მიირბინა, კალთაზე ჩამონია. ძიძა დაიხარა: „რაო, გენაცვალე?“ კოტემ ყურში ჩასჩურჩულა: „მითხარი რა, როგორ წერს მგოსანი ლექსებს?“ ძიძამ ხელები გადაატრიალ-გადმოატრიალა: გავიგებ და გეტყვიო, – უთხრა სიცილით და ბავშვი დასაძინებლად წაიყვანა.

სტუმრები წავიდ-წამოვიდნენ. მასპინძელი და მგოსანი აივანზე დასხდნენ, არემარეს გადაპყურებდნენ, დურუჯს, კახელების ლამაზ კარმიდამოებს და ორივეს ერთი აზრი უტრიალებდა თავში: „ლმერთო, მშვიდობა და სიკეთე ქენი საქართველოში.“

ალექსანდრე სტუმარს თავის სამუშაო ოთახში შეუძლვა. აკაკიმ თვალი გადაავლო ქათქათა ლოგინს; მაგიდაზე ფურცლები და კალმისტგარი ეწყო, დიდი ლამპა ბრიალებდა: „ აი, ბატონო აკაკი, ლამით მუშაობას თუ ისურვებთ.“ აკაკიმ სიმყუდროვე იგრძნო, წერის სურვილი გაუჩნდა. სტუმარ-მასპინძელი ერთმანეთს გამოემშვიდობა – ლამენებისა უსურვეს. აკაკი შემობრუნდა, ზემოთა შესამოსელი გაიხადა, სკამზე ჩამოკიდა,

მაგიდას მოხერხებულად მიუჯდა. არ იკითხავთ, ამ დროს კოტე სად იყო? ჯერ თავი მოიმძინარა, მერე კი ძიძამ საბანი მშვიდად რომ მიახურა და ოთახიდან გავიდა, ლოგინიდან ჩამოსრიალდა და ხმამალლა თქვა: „არ უნდა ვნახო, როგორ წერს ლექსებს. არ უნდა ვიცოდე, როგორ იწერება ლექსი?“ მერე სად წავიდა, ჯერ არ გეტყვით.

ის იყო, აკაკი სკამზე მოეწყო, დაღლილმა ფეხები გამალა, მაგრამ რაღაცამ შეუშალა ხელი და... საშინელი ყვირილიც გაისმა. მგოსანმა სასწრაფოდ გამოსწია სკამი და მაგიდის ქვეშ შეიხედა. „მანდ რას აკეთებ, გენაცვალე?“ ქვემოდან კოტე დიდრონი, ჭკვიანი თვალებით იცქირებოდა. ბიჭმა არაფერი უპასუხა. ოთხით გამოსვლა დაიწყო, შეტრიალდა და კარში გასვლა დააპირა. ხმაურზე დედ-მამა და ძიძა შემოცვივდნენ და რას ხედავენ – ანგელოზივით გრძელ პერანგიანი კოტე დგას, აკაკის კი გაკვირვებისგან ხელი გაუშლია.

– აქ რა გინდა, კოტე? – ჰკითხა დედამ.

– ხომ უნდა მენახა, როგორ წერს ლექსებს? გაისმა ალერსიანი ხარხარი. აკაკის უნდოდა, კოტე ხელში აეყვანა, მაგრამ ბავშვი არ დანებდა. მაშინ მამამ აიტაცა ბიჭი: „აბა, ვნახოთ“ და საწერ მაგიდას დააცქერდა. კოტემ მამას ყურში ჩასჩურჩულა: „ახლა ვიცი, როგორ წერს მგოსანი ლექსებს.“

მშობლებმა ბოდიში მოუხადეს აკაკის შენუხებისთვის. „რას ბრძანებთ, რას ბრძანებთ, ჩემს ცხოვრებაში განუმეორებელია ეს ღამე. თუ მოვესწარი, ეს ყმაწვილი დიდად გვასახელებს“.

მასპინძლები ოთახიდან გაილალნენ.

კარგ გუნებაზე დამდგარი მგოსანი სარკმელს მიუახლოვდა. მოშორებით გალობა გაისმა. მგოსანი თითქოს შეკრთა, ნათლად ნარმოიდგინა – ტოტზე შემომჯდარი პატარა კვერცხისგულისფერი ჩიტი, უტკბესი ხმით მეგობარს რომ უხმობდა. მთვარე დაპნათოდა არემარეს. აკაკიმ მნათობს შეჰვიდიმა. თითქოს დამორცხვებულმა მთვარემ ლურჯი ღრუბელი თავსაფარივით აიფარა.

მხატვარი
მალხაზ კუსამვილი

თურაა სისხლპდ

სიზმრად ვნახე, ჩემს ქალაქში
სასწაული ხდებოდა:
ვირი, დათვი, მაიმუნი –
ყველა ჭორებს ჰყვებოდა:
განუზრახავთ ზოოპარკში
დიდი ფართის მოწყობა,
ხვალ დილიდან დაუგეგმავთ
დედა სპილოს დღეობა.
შეკრებილა ზოოპარკის
ყველა ბინადარი,
ზოგს ბუშტები მოჰქონდა,
ზოგსაც – გრძელი სკამი.
ყვავილები და ბაფოები
შეუკერავს ნიანგს,
ეზოს გასალამაზებლად
გეფხვს სირბილით მიაქვს.

დატრიალდა, მოამზადა
მგელმა დიდი ქვაბი,
წინ დაიდო ერბო, კვერცხი,
რძე და შოკოლადი.
– წინსაფარი სად არის? –
დაუძახა მელას.
– ნუ განიცდი, გენაცვალე,
შენ გვერდით ვარო ყველა.
სამზადისი რომ დასრულდა,
უცებ ჩამობნელდა.
ტორტით ხელში შემოვიდა
ჩვენი დათვი დრუნჩა.
ულოცავენ დედა სპილოს,
უხარია ყველას,
მდერიან და იძახიან:
– ოდელია დელას!

ბონიფაცი და მისი ძმის შვიდები

ერთ ცირკში, სადაც ბევრი ნახერხი ეყარა და უამრავი მუსიკოსი მუშაობდა, ჰყავდათ ლომიც, სახელად ბონიფაცი. ეს გახლდათ ძალიან კარგად აღზრდილი ლომი, კეთილი, დაუზარელი. გამეორება არ სჭიდებოდა – არასდროს მომხდარა, რომ ბონიფაცის წარმოდგენა ჩაეშალოს. ამის გამო, ცირკის დირექტორი ხშირად იმეორებდა ხოლმე:

– მიბაძეთ ბონიფაცის, ის სამაგალითო ლომია!

ბავშვებს ბონიფაცი ძალიან უყვარდათ და წერილებში სწერდნენ: „ძვირფასო ბონიფაცი, დღემდე ვერ ვივიწყებ იმ დღეს, როცა წინა თათებზე დადიოდი, თავისუფალი ტანვარჯიშის ილეთებს გვაჩვენებდი და რგოლს ატრიალებდი, ტაშის დაკვრისგან კინალამ ხელები გადავიტყავეთ. ასე ყველა ლომს როდი შეუძლია.“

– კიდევ! – ყვიროდნენ გოგონები და ბიჭუნები. და ეს გულკეთილი ბონიფაციც რგოლს ატრიალებდა, თავისუფალი ტანვარჯიშის ილეთებს აკეთებდა, წინა თათებზე დადიოდა და ამასთანავე ილიმოდა კიდეც.

ცირკის დირექტორს ძალიან კარგად ესმოდა ბონიფაცისა – მასთან ერთად სასეირნოდ დადიოდა, ბანანის საყიდლად კი ხილის მაღაზიაში დაჰყვებოდა, რადგან ბონიფაცის ძალიან უყვარდა ბანანები.

ზაფხულის ერთ მშვენიერ დღეს ზუსტად ასე დასეირნობდნენ ქალაქში, რომელიც ბავშვებით იყო სავსე და ბონიფაციმ მოულოდნელად იკითხა.

– რატომ არის ქუჩაში ამდენი ბავშვი, სკოლაში რატომ არ არიან?

— სკოლაში რატომ უნდა იყვნენ? — უპასუხა დირექტორმა. — ახლა ზაფხულია და არ-დადეგები აქვთ.

— არდადეგები? — ამოიოხრა ბონიფაციმ.

— მე კი ჯერ არასდროს მქონია არდადეგები.

გზა განაგრძეს, დირექტორი ცოტა ხნით გაჩუმდა და მერე შეეკითხა:

— კარგი, შენ სამაგალითო ლომი ხარ, არ-დადეგებზე რომ გაგიშვა, სად წახვალ?

— ბებიასთან, სხვაგან სად უნდა წავიდე! — უპასუხა ლომმა. — ეს ხომ თავისთავად ცხა-დია?

„მართლაც, — გაიფიქრა დირექტორმა, — სულ დამავიწყდა, რომ ლომებსაც ჰყავთ ბე-ბიები“.

— კარგი, გაემგზავრე, ოღონდ პირველი სექტემბრისთვის უნდა დაბრუნდე!

ბონიფაცი სიხარულისგან კინაღამ გაგიჟდა. ასეთი რამის იმედი საერთოდ არ ჰქონდა.

— არდადეგები არდადეგებია. რა უნდა იყოს არდადეგებზე მშვენიერი? — უპასუხა დირექტორს. — გმადლობ, ძალიან გამახარე.

და ბონიფაცი ბარგის ჩასალაგებლად, შემ-დეგ კი აფრიკაში გასამგზავრებელი ბილე-თისა და ბებიასთვის საჩუქრის საყიდლად გაიქცა.

უნივერმალში იმაზე მეტი ხალხი იყო, ვი-დრე ჭიანჭველები ბუდეში, მაგრამ როდეს-აც დახლთან ლომი გამოჩნდა, ყველა შეეცა-და, მისთვის ადგილი დაეთმო, გამყიდველმა კი ჰქითხა:

— რას ინებებთ: სავარცხელს ფაფრისთვის თუ პასტას თქვენი მშვენიერი კბილების-თვის?

— არც სავარცხელი მჭირდება და არც პას-ტა, — უპასუხა ბონიფაციმ. — არდადეგებზე ბებიასთან მივემგზავრები და მინდა, რაიმე საჩუქრი ვუყიდო.

— თქვენი კარგად მესმის, — უპასუხა გამ-ყიდველმა და ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ შესთავაზა: — იქნებ, შალის თავშალი შეარ-ჩიოთ, ოთახის ჩუსტები ან სათვალე?

— რაში სჭირდება თავშალი ან ოთახის ჩუსტები? — გაუკვირდა ბონიფაციის. —

აფრიკაში სიცხეა. გეოგრაფიას ცუ-დად სწავლობდით? სათვალე კი... ეს, მგონი, გამოდგება. ალბათ, მზის სათვალეს გულისხმობთ, არა?

— რა თქმა უნდა, — უპასუხა გამ-ყიდველმა. — და ამის ყიდვასაც გირჩევთ.

ამ სიტყვებზე მწვანე ხალათი ამოიღო, რომელზეც რა ალარ ეხატა: ოთხფოთლიანი სამყურა ბალახი, გვიმრა, ვარდები და პეპელა-ადმირალი. ასეთ ხალათს ყოველთვის კი ვერ ნა-ხავდით! ეს ნამდვილი ბებერი ლომის ხალათი გახლდათ. ბო-ნიფაციმ ყველაფერი დაუფიქრებლად შეიძინა და სადგურისკენ გაემართა.

მატარებლით გაემგზავრა. ფან-ჯრიდან ათვალიერებდა სახლებს,

ბალებს და ბავშვებს ხელს უქნევდა, ბავშვები კი უყურებდნენ და ფიქრობდნენ: „შეხედეთ, ცირკი მიემგზავრება“. ისინი ვერც კი წარმოიდგენდნენ, რომ ცირკი კი არა, მხოლოდ ერთი ბედნიერი ლომი მიემგზავრებოდა – არდადეგებზე ბებიასთან მიიჩეაროდა. შემდეგ ბონიფაციმ გზა გემით განაგრძო – ზეიგენებს წყალში კრუასანებს უყრიდა, გემბანზე მზის აბაზანებს იღებდა და იმაზე ფიქრობდა, თუ როგორ ივლიდა საბანაოდ და რა კარგი იქნებოდა ეს: არც დღისა და არც საღამოს წარმოდგენები – სამუალება ექნება, ყოველდღიურად გამოიძინოს, ბანანები მიირთვას და ბებიას ესაუბროს.

სანამ ამაზე ფიქრობდა, გემი ნაპირს მიადგა და ვიღაცამ დაიძახა:

– აფრიკაში ვართ, ჩამოდით!

როგორც იქნა, ბონიფაცი შინ იყო.

„როგორ შეცვლილა აქაურობა, – გაიფიქრა თავისთვის. – მახსოვს, აქ პანკრაციისთან და სარვაციისთან ერთად ვთამაშობდი, ახლა კი ამ ადგილას თამბაქოს დუქანია“.

ბონიფაცი ტროპიკული ტყის ბილიკზე მიაბიჯებდა, მძიმე ჩემოდანი მიჰქონდა და ფიქრობდა: „ნეტა, მალე მივაღწევდე“. ბოლოს და ბოლოს, როგორც იქნა, მიაღწია,

შორიდან დაინახა ბალი, რომელშიც სარწეველა სკამზე მოხუცი ლომი იჯდა. ჩუმ-ჩუმად მიეპარა, ისე, როგორც ლომებმა იციან ხოლმე, შემდეგ კი ისე შეუყეფა და თანაც ისე ხმამაღლა, რომ ბებია შეხტა და თათები გაასავსავა.

– ბონიფაცი, შენ ხარ? ვერაფრით გიცნობდი. აქ როგორ აღმოჩნდი?

ორივეს ძალიან გაუხარდა ერთმანეთის ნახვა. ბონიფაციმ საჩუქრები ამოაღავა. ბებიამ სათვალე გაიკეთა და ხალათი ჩაიცვა, რომელიც მშვენივრად მოერგო, ვარდებსა და სამყურას შორის ნამდვილი ლომივით გამოიყურებოდა. შემდეგ ბონიფაცის უთხრა:

– შეუძლებელია, არ დავიტრაბახო!

და ყოველი მიმართულებით გამომწვევად და ხმამაღლა დაიღრიალა, როგორც მოხუცლომს შეეფერებოდა:

– მოდით, ნახეთ, ბონიფაცი ჩამოვიდა და დიდებული ხალათი და სათვალე ჩამომიტანა.

თვალის დახამხამებაში საიდან-დაც ორასამდე ლომი გამოჩნდა. ყველანი ბონიფაცის ნათესავები იყვნენ – ბიძები, დეიდები, უამრავი ბიძაშვილი და აუარებელი პატარა ძმისშვილი. ყველა მიესალმა ბონიფაცის, ხალათი და სათვალე დაათვალიერეს და ჰქონდეს:

– ეს რა არის? იქ რა არის? – და პეპლებსა და ყვავილებს თითს ადებდნენ.

ბონიფაციმ აუხსნა:

– ეს სამყურაა, ეს – გვიმრა, ეს – ვარდები, ეს კი პეპელა-ადმირალია. აფრიკაში ასეთებს ვერ შეხვდებით, საზღვარგარეთიდან ჩამოვიტანე, სადაც ცირკი და უნივერმალია.

– გვითხარი, ბონიფაცი, იქ რას აკეთებ? – ეკითხებოდნენ ლომები და ერთმანეთს არ აცდიდნენ ლაპარაკს, რადგანაც ყველას ძალიან აინტერესებდა.

ბონიფაცი მოუყვა, როგორ და-დიოდა წინა თათებზე, აკეთებდა თავისუფალი ტანვარჯიშის ილე-თებს და ატრიალებდა რგოლს. იმის გამო, რომ ლომები გაკვირვებულები იყვნენ და არაფერზე წარმოდგენა არ ჰქონდათ, ბონიფაციმ აჩვენა, თუ როგორ ატრიალებენ რგოლებს.

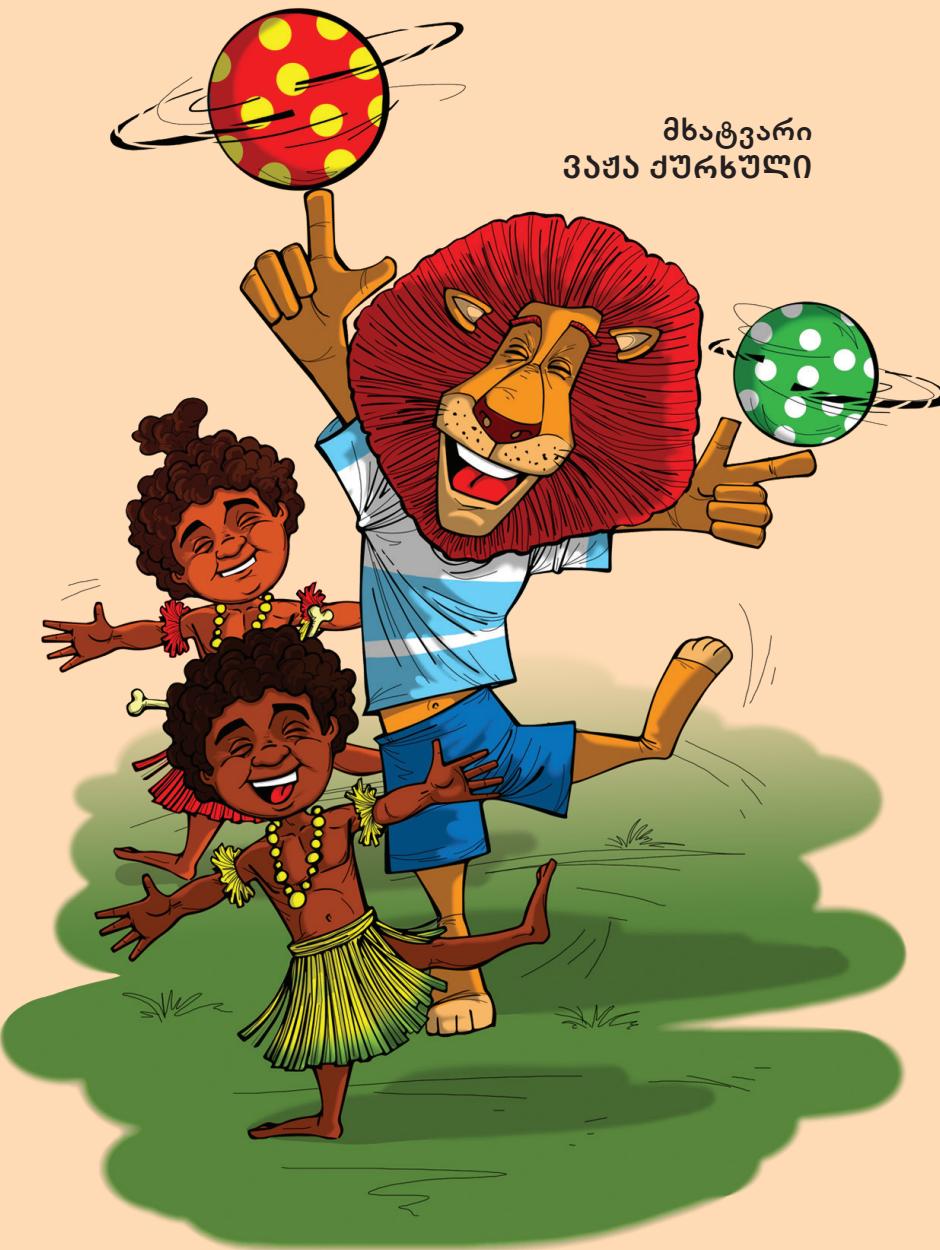
ლომებს თვალები გაუფართოვ-დათ, ცხოვრებაში ასეთი არაფერი ენახათ და თავისთვის გაიფიქრეს: „დაუჯე-რებელია! აქ, ალბათ, რაღაც ფოქუსია, იმი-ტომ, რომ ასეთი რამე ყველა ლომს არ შეუ-ძლია“.

ბონიფაცის პატარა ძმისშვილები კი აყ-ვირდნენ:

– კიდევ! კიდევ! მაგარია! კიდევ გვინდა!

და შეუსვენებლად უკრავდნენ ტაშს. ბო-ნიფაცი ხედავდა, თუ როგორ უხაროდათ და იცინოდნენ მისი პატარა ძმისშვილები და გახარებული ხელმეორედ ატრიალებდა რგოლს, წინა თათებზე დადიოდა და თავისუ-ფალი ტანვარჯიშის ილეთებს იმეორებდა.

მხატვარი
ვაჟა ქურჩული

წპატარები ძლივს დააძინეს, დილით კი, ირიურაუა თუ არა, მაშინვე ბონიფაცისთან გაიქცნენ. კეთილი ბონიფაცი კი დილიდან საღამომდე წარმოდგენებს მართავდა. ბა-ნაობისა და ბანანის ჭამის დრო საერთოდ არ რჩებოდა და თავისთვის ფიქრობდა: „ვერა-ფერს იზამ, არდადეგების მიუხედავად, მე მაინც ცირკის სამაგალითო ლომი ვარ“. და რამდენადაც შეეძლო, მხიარულად იღიმე-ბოდა, ძმისშვილები კი მთელი ძალით ტაშს უკრავდნენ და ერთმანეთს ეუბნებოდნენ:

– როცა სკოლაში წერას ვისწავლით, წე-რილი მივწეროთ და მოვუყვეთ, თუ როგორ მოგვეწონა ეს ყველაფერი.

თარგმნა ბიორგი კაპაბაძემ

ფოტოგრაფი ღათვი

ტყეში ფოტოსესიაა,
ფოტოგრაფობს დრუნჩა დათვი:
 – ციყვუნია, სად აძვერი?!
 გამიფუჭე, გოგო, კადრი!
 – ზღარბო, ცხვირი დამანახე!
 – გამიღიმე, თაგუნია!
 – კოდალებო, ნუ დამდალეთ,
 შემოგევლოთ დათუნია!

მანანა ეურდაძა

ღათუნიას სტუმრები

დათუნია პრანჭიას
ფარჩის კაბა აცვია,
ისე, ისე უხდება,
გახდაც რომ არ უნდება.
დაპატიჟა სტუმრები:
ზღარბი ზაბო, ბაჭია,
არ დატოვა უბრები
ობობა და მაჭიტა.

მსატვარი
თა მიქაია

ტყის ნობათით მაგიდა
ათასფერად ბზინგარებს,
მაგრამ, აბა, რად გინდა,
დათუნჩა იგვიანებს.
მაგიდას შემოუსხდნენ
მოწვეული სტუმრები
და მასპინძლის ლოდინით
გაუწყალდათ გულები.
ეს კი თურმე სარკის წინ
პროჭიალობს, პრანჭია,
სადაცაა სტუმრები
მარწყვის დიდ ტორტს გაჭრიან.
აბა, რის დათუჩაა,
ლიპუცა და მსუნაგი,
გამობრძანდა სტუმრებთან
ორი ქილა მურაბით.
იცეკვეს და იმღერეს,
ამოივსეს მუცლები.
ასეთი ჰყავს დათუჩას
მეგობრები უცვლელი.

ზღაპარი ბაყაყზე, კურდღელსა და თხუნელაზე

ტბის მახლობლად ბაყაყი ცხოვრობდა. მხიარული იყო ჩვენი ბაყაყი, უყვარდა წყალში ტყაპუნი და ხმამაღლა ყიყინი.

იქვე, ტბის მახლობლად, მუხის ძირას, თხუნელა ცხოვრობდა. იმდენი ორმო ამოეთხარა მის ფესვებთან, რომ მუხამ ხმობა დაიწყო.

ერთხელაც მუხამ ბაყაყს შესჩივლა:

– თხუნელა ჩემს ფესვებს თავს არ ანებებს, ძლიერ ქარში უკვე ფეხზე დგომაც მიჭირს, სადაცაა წამაქცევს ქარიშხალი.

ბაყაყმა მუხის დახმარება გადაწყვიტა, მაგრამ ვერაფრით მოიფიქრა, როგორ დაერწ-

მუნებინა თხუნელა, სხვა ადგილი ეპოვა საცხოვრებლად. ჩამოჯდა ტბის ნაპირზე და მოწყენილად აყიყინდა.

ამ დროს კურდღელმა ჩამოიარა და ჰქითხა:

– რატომ მოგიწყენია, ბაყაყო?

უამბო ბაყაყმა მუხის გასაჭირი. დაიწყეს მეგობრებმა ერთად ფიქრი, როგორ დახმარებოდნენ მუხას და გაახსენდათ, რომ იქვე ახლოს ულამაზესი ყვავილებითა და უგემრიელესი კენკრით სავსე მშვენიერი მდელო იყო.

მოუყვნენ მეგობრები თხუნელას, თუ რა ლამაზი მიდამო ჰქონია მას მეზობლად. ჩაფიქრდა თხუნელა, ბოლოს მაინც გადაწყვიტა, წასულიყო და ენახა, ასეთი რა ადგილი ნახეს მისმა ამხანაგებმა.

წაუძღვა კურდღელი მეგობრებს, გაჰყვნენ უკან ბაყაყი და თხუნელა. მიდიან და მიიმღერიან.

მიუახლოვდნენ მდელოს. „ო, რა ულამაზესი ადგილია, ოჟ, როგორ მომწონს აქაურობა!“ – წამოიძახა თხუნელამ და მაშინვე გადაწყვიტა, დარჩენილიყო იქ საცხოვრებლად.

კურდღელმა და ბაყაყმა კი ახარეს მუხას, რომ თხუნელამ ულამაზეს მდელოზე დასახლება გადაწყვიტა.

იმ დღიდან მუხას ქარიშხლის სულაც აღარ ეშინოდა.

თინათინ და ელენე ნაფებვარისეუბი

4 წლის ცაცვი

გადატანა

ელენე

ოლეონ

2000

ბეჭი, ბეჭი კოცხა

წრუნუნა ბალის ეზოში სეირნობით დაიღალა, თანაც ძალიან ღელავდა, დედიკოს მის წასაყვანად მოსვლა პირველად დაუგვიანდა.

— დავავინტყდი თუ აღარ ვუყვარვარ? იქნებ, სხვა ჩემზე უკეთესი წრუნუნა მონახა, რომელიც ჩემსავით არ გააბრაზებს, ყველაფერს დაუჯერებს, ონავრობით გულს არ შეუღონებს, — დაღონებული წრუნუნა აქეთიქით აცეცებდა მაყვალივით შავ თვალებს.

სწორედ ამ დროს დაინახა ბალის ეზოში შესული თავზე დიიდ შლაპამორგებული ქალბატონი სპილო, რომელიც თავისი ყურებპარტყუნა სპლიყვის შესაგებებლად შესაშური სისწრაფით გაიქცა.

წრუნუნა მწვანე სკამზე ჩამოჯდა და გაოცებული მიაჩერდა, დედა-შვილი ერთმანეთისკენ როგორ მირბოდა.

— ეე... არც მეჩვენება, არც მესიზმრება, სინამდვილეში ვხედავ! — წრუნუნამ მომუშტული თითებით თვალები კარგად მოიფშვნიტა და ისე განაგრძო სპილოების ცქერა.

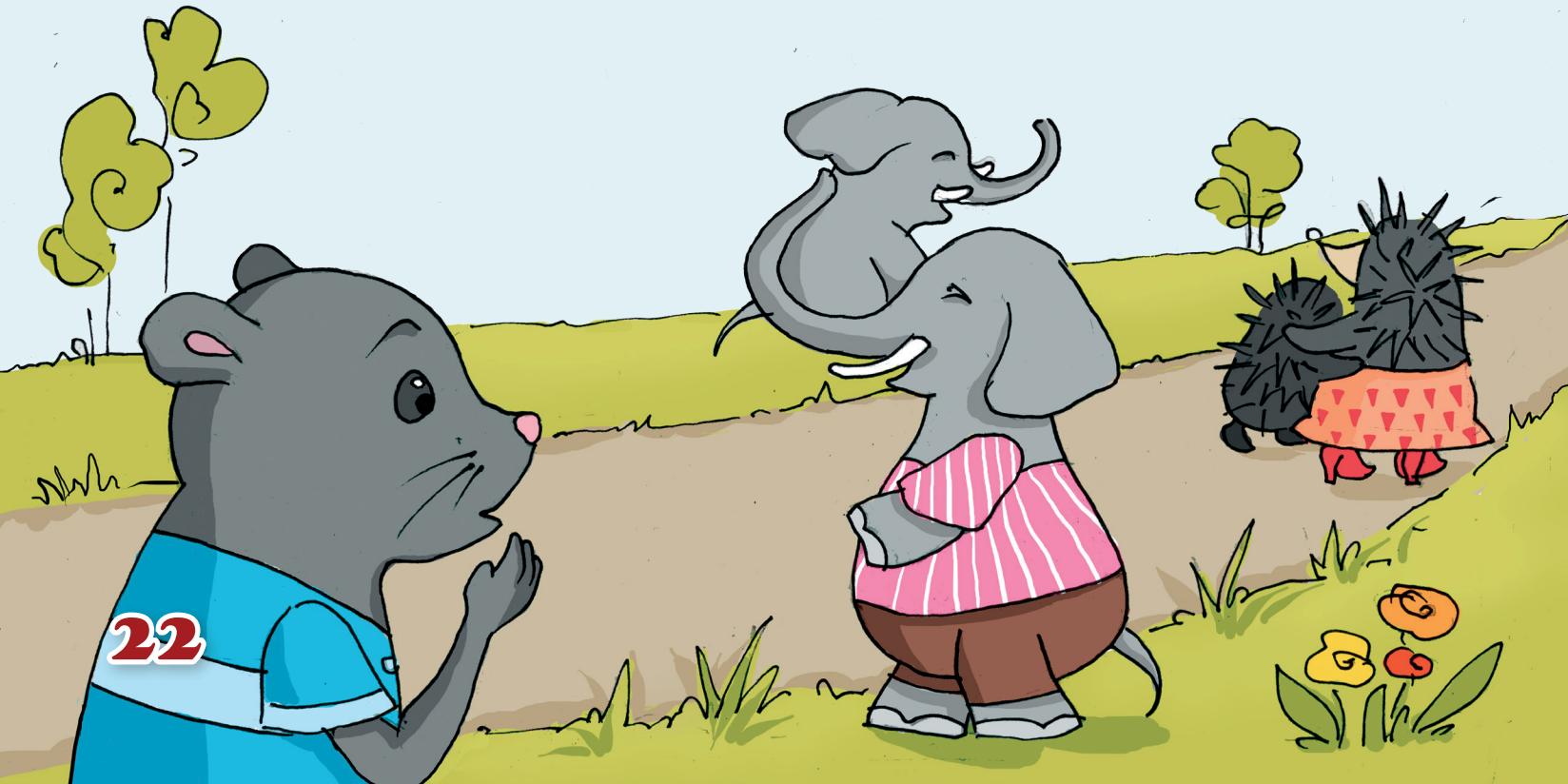
— არადა, სპლიყვი იმოდენაა, ვინ წარმოიდგენდა, დედა მისი ხორთუმით ასე იო-

ლად თუ აიტაცებდა. რომ არ ვიცნობდე, უეჭველად ბამბაზე მჩატე მეგონებოდა, — წრუნუნამ მხრები აიჩეჩა და ახლა თათმარჯვნივ გაიხედა, სადაც ზღარბუნა ლოყებლა-ულაჟა ვაშლის ხრამახრუშით დედასთან ერთად შინისაკენ მიაბიჯებდა.

— ან ამ ზღარბუნას, ნეტავ, დედა როგორ ეფერება? ისეთი ეკლიანი ზურგი აქვს, კაქტუსს შეუურდება, — ამის გაფიქრება ძლივს მოასწრო წრუნუნამ, ბალის ჭიშკართან მისულ ზღარბუნას დედა მაგრად მოეხვია. ისე მაგრად ეხუტებოდა, გეგონებოდათ, ეკლების მაგივრად მის ზურგს ღრუბლების ნაზი, ფუმფულა ფთილა ამშვენებდა.

— ჩემი თვალით რომ არ დამენახა, არაფრით დავიჯერებდი, მაგრამ... — წრუნუნამ თათი ჩაიქნია და ბოლო ხმაზე აჩხავლებულ ბახალას გახედა.

— ასეთი მჩხავანა ხმის პატრონს, მიკვირს, დედა ყვავი — შენი ტკბილი ხმით დამატებე, ბალში ნასწავლი ახალი სიმღერა მიმღერეო, უკვე მეათედ რატომ სთხოვს? ნუთუ მართლა მოსწონს?! — ყურებზე თათებს მანამ იჭერდა აბუზლუნებული წრუნუნა, ვიდრე ყვავები ბალის ეზოდან არ გაფრინდნენ.

წრუნუნამ შვებით ამოისუნთქა და დედა-შვილების თვალიერება განაგრძო.

— მაჩვზღარბას თათით ტარებაც არ ჩანს იოლი საქმე, დედამისი კი აგერ, ჩემ თვალწინ ანანავებს. გამკვირვებია, როგორ ახერხებს ამას? თათები არ ეხოკება?

— არა! — წრუნუნას ქვეყნად ყველაზე ტკბილი ხმა მოესმა, რასაც მალევე საყვედური მოჰყვა.

— აი, თურმე სად ყოფილხარ! როდის იყო, ბალის ამ მხარეს გამოდიოდი? ყოველთვის დათქმულ ადგილას, ყვითელ საქანელასთან მელოდები ხოლმე. იცი, რამდენს გეძებდი? როგორ შემაშინე, მეგონა, ვეღარ გიპოვიდი!

— არც დავავიწყდი, არც მიმატოვა, ჩემს წასაყვანად დედიკო მოვიდა, ვაშაა! — წრუნუნა სკამზე ხტოდა.

ხტუნვით გული რომ იჯერა, დედას თავისი წელანდელი ფიქრები გაუზიარა, მან კი წრუნუნას თავზე თათი მზრუნველად გადაუსვა და ზუსტად ეს სიტყვები უთხრა:

— ყველა დედიკოს თავისი შვილი ძალიან უყვარს. იცი, სიყვარულს რა დიიდი ძალა აქვს?! წონა იმან არ იცის და ზომა. უბრალოდ, გინდა, შენი გულის სიხარულს აჩუქო ბევრი, ძალიან ბეევრი კოცნა, — თავისი სიტყვების დასტურად დედა თაგვმა წრუნუნა ცაზე რამდენი ვარსკვლავიცაა, ზღვის ნაპირზე კი კენჭი, აი, იმდენჯერ ჩაკოცნა და ჩაკოცნა.

შესაბამისობა

ლორისა გალაპა-ნატროვილი

რუკაზე სულ პატარაა —
გულში აქვს დიდი ადგილი.
შარადას თუკი ამოხსნი,
პასუხი არის ადვილი.
პირველად: მითხარ, რა პქვია
რაზეც ქანაობს ბავშვი?
წინა ორ მარცვალს აიღებ
და დაწერ სიტყვის თავში.

მეორედ: ვენახის კრეფას
მოაძრე ბოლო ხმოვანი
და დაამატე, მეოთოხმეტეა
ჩვენს ალფაბეტში მდგომარი.
ეს ქვეყანა ქართველისთვის
დედასავით ტკბილია,
მისნაირი ვერსად ვნახე,
თუმცა ბევრი მივლია.

ა მ მ

ურნალ „დილას“ 2013 წელს მიენიჭა არამათერიალური
კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი

მთავარი რედაქტორი: დოლო ნიკოლაევ
ნახატი ყდაზე: პესო ფრანგიშვილისა
მის.: ზანდუკელის ქ. 1, ტელ.: 2 93 69 77
<http://www.dila.ge>, ელ-ფოსტა: dila1904@yahoo.com,
facebook: საბავშვო გამომცემლობა დილა
ფასი: 2.50 ლარი

ურნალი გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა
და სსიპ „მწერალთა სახლის“ მხარდაჭერით.

საქართველოს კულტურისა
და ძეგლთა დაცვის
სამინისტრო